

Socialmedicinsk tidskrift

Redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Ann Appelgren, redaktionssekreterare

Stiftelsen Socialmedicinsk tidskrifts styrelse:

Peter Allebeck, professor i socialmedicin, Göteborg

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Lars-Olov Bygren, professor i socialmedicin, Umeå

Jan Ekholm, professor i medicinsk rehabilitering, Stockholm

Gunnar Grimby, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg

Sven-Olof Isacson, professor i socialmedicin, Malmö

Leif Svanström, professor i socialmedicin, Stockholm

Sjuttiotredje årgången häfte nr 7-8 1996

Hemkommen från Tokyo skrev den franske semiotikern Roland Barthes en gång om lyckan att leva i en kultur där man varken förstår språket eller symbolerna. "Att bo i ett land där man inte känner språket ... är det farligaste av alla äventyr... Om jag skulle skapa en ny Robinson Kruse, skulle jag inte placera honom på en öde ö, utan i en stad med tolv miljoner invånare där han inte skulle förstå tal eller skrift. Detta, tror jag, skulle bli mytens moderna form."

I vårt moderna samhälle bor en del människor som anses ha svårt med att förstå kulturen, men vi betraktar dem inte som lyckliga och äventyrliga Robinson Krusar. Nej, äldre invandrare löper snarare risken att betraktas som stackare utan resurser, mera offer för omständigheter än upptäcktsresenärer. Men det finns mycket som talar för att äldre som kommer från andra kulturer har kontroll över sin situation.

Kulturer arbetar med sociala representationer. Vårt samhälles syn på hälsa och sjukdom hänger ihop med biologiska och sociala uppfattningar. Tendensen är att likställa låg social status med dålig hälsa, och vice versa. Eftersom både äldre och invandrare tillskrivs låg status, talar vårt sunda förnuft om för oss att äldre invandrare borde ha mångdubbla problem - med hälsa, med ekonomi, med social isolering, med självuppfattning osv.

Det här temanumret av Socialmedicinsk tidskrift har tagit på sig uppgiften att granska det sunda förnuftets moderna myter om åldrande, etnicitet och hälsa. En växande forskning reviderar dessa myter på flera punkter. Sociologer och etnologer visar hur de gamla blandar svenska och utländska identiteter. Medicinare visar att de gamla invandrararnas fysiska hälsa liknar svenskars. Planerare visar att bland äldre invandrare söker sig flertalet till svenska vård- och omsorgsmiljöer. Studiet av äldre invandrare lär oss dessutom mycket om hur planeringen och styrningen av den svenska äldreomsorgen går till.

David Gaunt

Gästredaktör för temanumret är David Gaunt, docent i historia och forskningsledare vid Forskning- och utvecklingsbyrån vid Stockholms socialtjänst.